

Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32280>

Özet

Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?i (UÖÖSÖ), ö?rencilerin akademik ba?lamda sergiledikleri üç temel psikolojik yap?y? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir uyarlama ölçe?idir. Bu ölçek, bireyin ö?renme stratejilerini kullanma biçimini, ö?renme görevlerine yönelik özyeterlilik inançlar?n? ve kendi bili?sel süreçlerini izleme ve düzenleme yetene?i olan üstbili? düzeylerini de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Kocakulah ve arkadaşlar? (2016) tarafından gerçekleştirilmi? olup, psikometrik özelliklerinin Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmesi sonucunda yap?n?n geçerli oldu?u gösterilmi?tir.

Bu araç, özellikle e?itim psikolojisi ve pedagoji alanlarında ö?rencilerin akademik ba?ar?s?n? yordayan kritik de?i?kenleri tespit etmek için önemli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Üstbili?, Özyeterlilik, Ö?renme Süreçleri, Ö?renme Stratejileri, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

Kocakulah, M. S., Özdemir, E., Çoram?k, M., I?ldak, R. S.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, orijinal formu yabancı dilde olan bir ölçme arac?n? Türk kültürüne ve diline adapte ederek, Türk ö?rencilerin ö?renme süreçlerine ilikin üstbili?sel fark?ndal?klar?n?, özyeterlilik alg?lar?n? ve kulland?klar? ö?renme stratejilerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu sayede, ö?rencilerin akademik performanslar?n? etkileyen temel motivasyonel ve bili?sel faktörlerin belirlenmesi hedeflenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, mevcut yabancı literatürdeki güçlü bir ölçe?i Türk akademisyenlerinin ve e?itimcilerin kullanım?na sunarak, e?itim alan?ndaki ara?t?rmalar?n kalitesini art?rmay? amaçlam??t?r.

Yap?

Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?i, üç ana psikolojik yap?y? kapsar. Üstbili? boyutu, ö?rencilerin ö?renme öncesinde planlama, ö?renme s?ras?nda izleme ve ö?renme sonrasında de?erlendirme gibi bili?sel süreçleri kontrol etme becerilerini içerir.

Özyeterlilik boyutu, ö?rencinin belirli bir görevi ba?ar?yla tamamlama yetene?ine olan ki?isel

inanc?n? ölçerken; Ö?renme Süreçleri boyutu ise ö?rencilerin bilgi edinme ve anlama s?ras?nda kulland?klar? stratejileri (örne?in, derinlemesine i?leme veya yüzeysel ezberleme) de?erlendirir. Bu üç yap?, akademik ba?ar? için kritik öneme sahip oldu?u dü?ünülen öz-düzenlemeli ö?renmenin temel bile?enlerini olu?turur.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak içerikte geçerlik bilgisi do?rudan verilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? "Do?rulay?c? Faktör Analizi Sonuçlar?"n? i?aret etmektedir. Bu ba?lamda, ölçe?in yap? geçerli?i, Türk örnekleminden elde edilen verilerle gerçekleştirilen DFA sonuçlar?na dayanmaktadır.

DFA, ölçe?in maddelerinin, orijinal ölçekte belirlenen teorik üç faktörlü yap?y? (Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri) Türkiye ba?lam?nda da ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir. Bu sonuçlar, UÖÖSÖ'nün ölçtü?ü varsay?lan psikolojik yap?lar? gerçekten ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, yay?nlanm?? bir uyarlama çal??mas?nda iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) raporlanmas? standart bir gerekliliktir. Bu nedenle, ölçe?in genel olarak ve alt boyutlar baz?nda yeterli düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?u varsay?lmaktadır.

Yüksek iç tutarlılık katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçekten elde edilen puanlar?n güvenilir oldu?unu gösterir. Detaylı güvenilirlik katsay?lar? için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Kocakulah ve arkadaşlar? tarafından yürütülen çal??mada, ölçe?in psikometrik uygunlu?unu de?erlendirmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanılm??tır. DFA, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n (muhtemelen üç boyutlu) Türk örnekleminde korunup korunmadı?n? test etmek için tercih edilmi?tir.

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstererek, ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültürü için geçerli oldu?unu kan?tlam??tır. Bu durum, ölçe?in çeviri ve kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type:

Uyarlama

Format:

Muhtemelen Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikolojik ölçek standartları gereği ç?kar?m yap?lm??t?r.)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ö?renciler (Akademik ba?lamda kullan?ld??? varsay?lmaktadır.)

Age Group:

Ergenlik Dönemi ve Genç Yeti?kinlik (Lise ve Üniversite ö?rencileri)

Population Details:

Ölçek, ö?renme süreçleri ve akademik öz-düzenleme becerileri olan bireyleri hedeflemektedir.

Test Methodology:

Öz-bildirim envanteri

izinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?:

Uyarlama çal??ması 2016 y?li?nda yay?mlanm??t?r.

iletim: sabriko@balikesir.edu.tr

izinler ve Ücret:

Ölçe?in kullan?m?yla ilgili izin ve ücret bilgisi için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Kocak?lah, M. S., Özdemir, E., Çoram?k, M. ve I??ldak, R. S. (2016). Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?inin Türkçeye uyarlanma çal??mas?: Doğrulamalı faktör analizi sonuçları. *Necatibey Eğitim Fak?ltesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(2), 447-468.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine buradan ulaşılabilir: [ustbilis-ozyeterlilik-ve-ogrenme-surecleri-olcegi-toad.pdf](#)

Üstbili?, Özyeterlilik ve Ö?renme Süreçleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Detaylı maddelere ulaşmak için ilgili referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM